

Film o tom, že zlu se nesmí ustupovat, měl předpremiéru v Pardubicích

24.5.2023 - | Krajský úřad Pardubického kraje

Pardubický kraj v loňském roce podpořil vznikající film s názvem Muž, který stál v cestě.

Ten zachycuje dramatické události 21. srpna 1968 v Československu. Některé scény se natáčely v Pardubickém kraji a díky tomu měl tento dlouho očekávaný snímek jednu z předpremiér v Pardubicích. Zúčastnili se jí i režisér Petr Nikolaev, hlavní představitel Tomáš Töpfer a herečka Zuzana Kajnarová. Do distribuce vstupuje film 25. května.

Film je strhujícím příběhem lékaře a politika Františka Kriegla, který byl 21. srpna 1968 v noci společně s čelními představiteli KSČ (Alexander Dubček, Oldřich Černík, Josef Smrkovský, Josef Špaček, Bohumil Šimon) zatčen a unesen do Moskvy. Byl jediným československým politikem, který se v zajetí i pod hrozbou likvidace postavil Leonidu Iljiči Brežněvovi a nepodepsal Moskevský protokol, dokument, jenž znamenal souhlas s okupací Československa.

„Nemáme mnoho filmů, u kterých pociťujeme národní hrdost. Povznášející pocit. Příběh Františka Kriegla nám takový pocit dává plnou měrou. A možná proto, že to byl muž, který udělal spoustu chyb a věřil naprosto idealisticky v systém, jenž neměl naději na úspěch, tak právě proto jeho morální postoj ve správnou chvíli, kdy se lámaly naše dějiny, působí tak silně,“ uvedl producent Miloslav Šmídmajer.

„Každoročně se snažíme vybrat nějaká audiovizuální díla, k jejichž vzniku můžeme přispět jako kraj a která se budou aspoň částečně natáčet v našem kraji. Těší mě, že je to tentokrát tak silné téma o zlu, kterému se nesmí ustupovat. Důsledky většinového postoje tehdejších politiků pak pociťovala celá československá společnost více než dvacet dalších let,“ konstatoval hejtman Pardubického kraje Martin Netolický.

Režisérem snímku je Petr Nikolaev: „Člověk, který žije v Čechách, stále hledá přístup k tomu, co je odvaha. Odvaha jednotlivce nebo odvaha jako národní rys. Pro mě jako mladého kluka to byla otázka důležitá. Sovětská okupace v roce 1968 byla pro mě a moji generaci základní formující zkušenost. V jedenácti letech jsem viděl tanky jízvicí dlažební kostky v ulici, kde jsem hrával kuličky. Má nenávisť byla poměrně značná. Vnímám jako velkou satisfakci, že mohu po těch desítkách let skrze film okupantům jaksí vystavit účet. To je můj osobní přístup, osobní vztah k tomu tématu.“

„Filmová místa pro natáčení pomáhá vybírat filmová kancelář East Bohemia Film Office, která působí v rámci naší Destinační společnosti Východní Čechy. Produkce si z nabízených míst vybrala tentokrát písničky Oplatil. Tam se odehrává scéna kolem zvacího dopisu s Vasilem Bilákem a vítř v korunách stromů jen zvyšuje dramatickosti této situace,“ řekl radní pro cestovní ruch Alexandr Krejčíř.

Hlavní roli Františka Kriegla ztvárnil herec Tomáš Töpfer a byla to pro něj jedna z největších filmových příležitostí. Události roku 1968 osobně zažil a tak měl ke své postavě blízko. Kriegel byl ovšem velmi kontroverzní postava. „Byl to přesvědčený komunista, prožil španělskou občanskou válku, zachraňoval lidské životy v zákopech. Po 2. světové válce velel Lidovým milicím, byl jedním ze strůjců komunistického převratu. Byl naivně přesvědčen, že se dá socialismus reformovat. Nakonec se Rusům postavil. Bylo to však velmi složité,“ předeslal k filmu hlavní představitel. K nečekaně aktuálnímu vyznění filmu dodal: „Nyní zažíváme zkušenost s Rusy skrze válečný konflikt na Ukrajině.“

My s Ruskem zkušenost už máme, my už jsme to zažili. Ale západ byl překvapen a myslel si, že s Ruskem se dá dohodnout, že Rusko dohody dodržuje. Z dnešního hlediska je téma tohoto filmu velmi důležité jako připomenutí pro pamětníky, ale také jako nové sdělení pro současnou mladou generaci.“

Do role Kriegelovy ženy obsadil Petr Nikolaev slovenskou herečku Zuzanu Mauréry, Zuzana Kajnarová hraje mladou televizní reportérku, příbuznou Krieglových. Další role ve filmu ztvárnili například Alois Švehlík jako prezident Ludvík Svoboda, Jiří Ployhar si zahrál premiéra Oldřicha Černíka, Přemysl Bureš politika Josefa Smrkovského, slovenský herec Daniel Heriban se zhostil role Alexandra Dubčeka a Adrian Jastraban se ujal postavy dlouholetého přítele Františka Kriegela, nastupujícího ctižádostivého komunisty Gustáva Husáka, který se následně dostane do čela KSČ a postaví se proti Krieglovi.

Ambiciózní projekt producentské společnosti Bio Illusion se začal natáčet 17. listopadu 2021 na Ukrajině, v Buči nedaleko Kyjeva, pokračoval natáčením v Praze a ve středních Čechách, v Pardubickém kraji, na Ostravsku, a poslední záběry byly dotočeny v červnu 2022 v polské Varšavě. Tam vznikaly scény odehrávající se v Kremlu.

Film vznikl za podpory Státního fondu kinematografie ČR, Ukrajinské státní filmové agentury, televize Nova a platformy VOYO, Pardubického kraje, Moravskoslezského kraje, Pražského audiovizuálního nadačního fondu, Nadace Charty 77, Nadace Blíž k sobě, Vršanské uhelné a v koprodukcí s Insightmedia a Artbox. Distribuční premiéra je naplánována na 25. května 2023, distributorem je společnost Bontonfilm.

<https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/120839/film-o-tom-ze-zlu-se-nesmi-ustupovat-mel-predpremi-eru-v-pardubicich>